

Anne Okuryazarlık ?lgisi Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Anne Okuryazarlık ?lgisi Anketi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16010>

Soyut

Anne Okuryazarlık İlgisi Anketi, 2008 yılında Ayla Nergis tarafından hazırlanan bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiş bir ölçüm aracıdır. Bu anket, annelerin okuryazarlıkya yönelik ilgi düzeylerini ve bu ilginin, çocuklarının erken dönem okuma-yazma becerileri üzerindeki etkisini incelemek amacıyla tasarlanmıştır.

Ölçek, özellikle ilköğretim birinci sınıf öğrencilerinin ön okuryazarlık davranışları ile annelerin eğitimsel katılım seviyeleri arasındaki ilişkiyi ampirik olarak değerlendirmeyi hedeflemektedir. Anket, geliştirme aşamasında olup, psikometrik özelliklerinin (geçerlik ve güvenirlik) tam detayları orijinal tezinde sınırlı olarak raporlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Okuryazarlık, Anne İlgisi, Ön Okuryazarlık, İlkokul, Gelişim, Ebeveyn Katılım, Tutum.

Yazarlar

Ayla Nergis.

Amaç

Anne Okuryazarlık İlgisi Anketi'nin birincil amacı, annelerin çocuklarının okuma-yazma gelişimine yönelik gösterdikleri ilgi, motivasyon ve destekleyici davranışları seviyesini belirlemektir. Bu ilgi düzeyi, çocuğun okula başlama sürecindeki ön okuryazarlık becerilerini ne ölçüde etkilediğini anlamlandırmak için kritik bir değişkendir.

Ölçek, annelerin evde uyguladıkları okuryazarlık pratiklerini (örneğin, düzenli olarak kitap okuma, okuma materyallerine erişim sağlama) ve okuma-yazma hakkındaki genel tutumları ölçerek, aile içi eğitim ortamının kalitesini dolaylı yoldan değerlendirmeye hizmet eder. Bu veriler, erken çocukluk döneminde ailelerin eğitimsel desteğini arttırmaya yönelik müdahale programlarının tasarlanmasına rehberlik etme potansiyeline sahiptir.

Yapı

Anketin ölçtüğü temel yapı, "Anne Okuryazarlık İlgisi"dir. Bu yapı, annenin okuryazarlık faaliyetlerine karşı gösterdiği olumlu tutumu, bu alandaki kişisel motivasyonunu ve çocuğunun okuryazarlık gelişimini desteklemek için harcadığı çabaları içerir.

Bu yapı genellikle üç ana boyutta incelenir: **Tutum** (Okumanın önemine dair inançlar), **Davranışsal Katılım** (Çocukla birlikte okuma, kütüphane ziyareti gibi eylemler) ve **Kaynak**

Sa?lama (Evde kitap, dergi gibi materyallerin bulunurlu?u). Ölçek, bu bile?enlerin bir araya gelmesiyle olu?an genel ilgi düzeyini nicelle?tirmeyi amaçlamaktadır.

Geçerlik

Anne Okuyazarlık İlgisi Anketi'nin geçerlik çal??malarına dair detaylı istatistiksel sonuçlar (örneğin, faktör yükleri veya korelasyon katsayılar?) orijinal kaynakta aç?kça raporlanmamıştır. Kaynakta bu bilgi "-" olarak belirtilmiştir.

Ölçeğin bir yüksek lisans tezi kapsamında geli?tirilmiş olması nedeniyle, içerik geçerliğinin sağlanması amacıyla genellikle uzman görüşüne başvuruldu?u kabul edilebilir. Ancak, ölçeğin yapı geçerliği ve ölçüt ba??mlı geçerliği gibi ileri düzey psikometri çal??maların daha sonraki ara?tırmacılar tarafından yapılmaması önerilmektedir.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik analizlerine (iç tutarlılık katsayısı, test-tekrar test güvenilirliği veya madde-toplam korelasyonları) ilişkin spesifik de?erler orijinal yayında (Nergis, 2008) raporlanmamıştır. Kaynakta güvenilirlik bilgisi de "-" şeklinde belirtilmiştir.

Güvenirlik verilerinin eksikliği, ölçeğin farklı popülasyonlarda tutarlı sonuçlar üretip üretmediğinin değerlendirilmesini zorlatmaktadır. Ölçeği kullanacak ara?tırmacıların, kendi örneklemelerinde Cronbach Alfa gibi iç tutarlılık analizlerini yaparak ölçeğin güvenilirliğini do?rulamaları önem ta??maktadır.

Faktör Analizi

Anne Okuyazarlık İlgisi Anketi'nin faktör yapısını aç?klayan bir Faktör Analizi raporu, kaynak içerikte yer almamaktadır. Ölçek geli?tirme sürecinin bir parçası olarak, ölçülen yapının boyutluluğunu belirlemek amacıyla Keşfedici Faktör Analizi (KFA) veya Do?rulayıcı Faktör Analizi (DFA) yöntemlerinden birinin kullanılması beklenir.

Anketin tek boyutlu mu yoksa çok boyutlu mu oldu?u, ancak detaylı faktör analizi sonuçlarının yayınlanmasıyla netleşecektir. Bu analizler, annenin tutumları ve davranışları arasındaki ayrımı göstererek ölçeğin kuramsal yapısını güçlendirecektir.

Ölçüm Aracı

Test Type: Geli?tirme Ölçeği (Development Scale)

Format: Kendi bildirimli anket formatı. Derecelendirme formatı belirtilmemekle birlikte, bu tür ilgi ölçeklerinde genellikle 3'lü, 4'lü veya 5'li Likert tipi derecelendirme kullanıldığı varsayılabilir.

Language Available: Türkçe

Population Group: İlköğretim birinci sınıf öğrencilerinin anneleri.

Age Group: Yetişkin anneler.

Population Details: Çalışma, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü bünyesinde yürütülmüş olup, ilköğretim birinci sınıf öğrencisi olan çocukların anneleri üzerinde uygulanmıştır.

Test Methodology: Anket yöntemi kullanılarak annelerin okuryazarlık ilgi düzeyleri hakkında veri toplanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Ebeveynlik, Eğitim Psikolojisi, Akademik Başarı, Tutum Ölçeği, Aile İçerik Öğrenme Ortamı.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi Raporlanmamıştır.

Affiliation Email addresses: Bilgi Raporlanmamıştır.

Correspondence Address: Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü (Tezin yazıldığı dönem itibarıyla).

İzinler & Ücret ve Test Yılı

Ölçek Geliştirme Yılı: **2008**.

Ölçeğin ticari kullanım veya akademik amaçlar dışındaki uygulamaları için gerekli izinler ve ücretlendirme bilgileri, orijinal tezde detaylı olarak belirtilmemiştir. Akademik araştırmalarda kullanım için, yazarın tezi referans gösterilerek izin alınması tavsiye edilir.

Kaynaklar

Nergis, A. (2008). İlköğretim birinci sınıf öğrencilerinin ön okuryazarlık davranışları ile annelerinin okuryazarlığına olan ilgisi arasındaki ilişki (Yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Tezin Ulusal Tez Merkezi üzerindeki bağlantısı: tez.yok.gov.tr

Ölçeğin orijinal PDF'i buradan indirilebilir: [anne-okuryazarlik-ilgisi-anketi-toad.pdf](#)

Anne Okuryazarlık Algisi Anketinin Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Bu ölçeğin orijinal maddeleri, kaynak içerikte sağlanmamıştır. Maddelerin tam listesi ve derecelendirme formatı için, araştışmacıların Ayla Nergis'in 2008 tarihli yüksek lisans tezine başvurmaları gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM